

IV Międzynarodowa Interdyscyplinarna Konferencja Polonijna

Wschodnie i zachodnie emigracyjne szlaki Polaków Ślady polonijnej obecności w kulturach świata – dziedzictwo duchowe: kulturowe i cywilizacyjne

Poznań 20–21 listopada 2014 r.

Program konferencji

20 listopada 2014

(Collegium Minus, ul. Wieniawskiego 1, Sala Lubrańskiego)

8:30–9:00 rejestracja uczestników, hol Collegium Minus

9:00–9:30 Otwarcie konferencji:

Prof. dr hab. Kazimierz Ilski, Dziekan Wydziału Historycznego UAM

Prof. dr hab. Krzysztof Pietkiewicz, Dyrektor Instytutu Wschodniego UAM

Prof. dr hab. Dominik Kubicki, Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji

9:30–11:00 Sesja Inauguracyjna:

Prof. dr hab. Wanda K. Roman (UMK Toruń), *Spuścizny archiwalne Polaków przechowywane poza krajem i ich zawartość*

Prof. dr hab. Eugeniusz S. Kruszewski (PUNO Londyn; Instytut Polsko-Skandynawski Kopenhaga), *Pomarcowa emigracja z PRL w latach 1968–1971 na przykładzie emigracji do Danii*

Prof. dr hab. Małgorzata J. Willaume (UMCS Lublin), *Przez Turcję do Europy. Polskie szlaki łączności z krajem (1795–1945)*

11:00–11:30 przerwa na kawę

W przerwie – Sala Lubrańskiego – Ewa Cichocka, Magda Pannert (Studio Dokumentacji Podróżniczej egc, Gdańsk - Poznań) i Anna Bińkowska (Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego) słowo na otwarcie wystawy oraz krótka prezentacja fotogramów pt.: *Dzień, Zmierzch i Noc* (rzeźby Igora Mitoraja w Agrigento)

Organizatorzy konferencji pragną gorąco podziękować właścicielowi Wystawy – Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego za jej wypożyczenie

A. 11:30-14:00

(Sala Lubrańskiego, Coll. Minus)

Prof. dr hab. Artur Kijas (UAM Poznań), *Wiadomości o Polakach na Syberii w „Podróży na wschód Azji” Pawła Sapiehy*

Prof. dr Wadym Zadunajski (UKU Lwów), *Ślady polskich imigrantów wśród chłopstwa prowincji Chersoń w II poł. XIX i na początku XX wieku na przykładzie wsi Hryhorivka oraz Pavlivka*

Dr Dorota Sula (Muzeum Gross-Rosen Wałbrzych), *Aktywność polityczna Polaków w Rosji w latach 1905–1918*

Dr Piotr P. Repczyński (Poznań), *Marian Zdziechowski jako ambasador polsko-rosyjskich stosunków kulturowych*

Mgr Anna Shvets (UMCS, Lublin), *Język i kultura Polaków m. Dnieprodzierżyńska (Ukraina): zachowanie tożsamości narodowej*

Ks. mgr Jan Zalewski (Haderslev, Dania), *Rosyjskie i skandynawskie ślady św. Urszuli Ledóchowskiej w 100-lecie przybycia do Sztokholmu*

B. 11:30–14:00

(Sala Senatu, Coll. Minus)

Prof. dr hab. Oskar S. Czarnik (PAN, Warszawa), *Instytut Wschodni Reduta. Zarys dorobku wydawniczego (do 1952 r.)*

Doc. dr Oleksy Karamanov (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki, Lwów), *Interpretacje emigracyjnych losów Polaków i Ukraińców w dziejach niepodległej przeszłości*

Dr Magdalena Rzadkowolska (UŁ Łódź), *Kultura książki w życiu emigracji*

Dr Tomasz Nakoneczny (UAM Poznań), *Homo exul a schizma cywilizacji. Z dziejów polskiej literatury emigracyjnej po roku 1939*

Mgr Mirosław Śmiłowski (UJK Kielce), *Obraz Polaka w Jerozolimie w utworach Diny Rubiny, Ludmiły Ulickiej i Wioli Wein*

Mgr Mateusz Pustuła (UJK Kielce), *„Kontury” – nurt trzeci. Ostatnia przystań autorów piszących po polsku w Izraelu*

Mgr Izabela Piskorska (UMK Toruń) *Cyprian Norwid i wychodźstwo w zbiorach Biblioteki Polskiej w Paryżu*

C. 11:30–14:00

(Sala 118, Collegium Historicum, ul. Św. Marcin 78)

Dr Anitta Maksymowicz (Muzeum Ziemi Lubuskiej Zielona Góra), *„Mała Polska” na Antypodach – wizja niespełniona? Pierwsi polscy osadnicy w Australii i ich dziedzictwo współcześnie*

Dr hab. Jan Lencznarowicz (UJ Kraków), *Polsko-żydowskie doświadczenia, australijskie wyzwania – Ryszard Krygier na Antypodach*

Prof. dr hab. Jan Prostko-Prostyński (UAM Poznań), *Kartki z dziejów emigracji polskiej w Australii po 1981 r.*

Mgr Magdalena Górka (Szkoła Przedmiotów Ojczystych, Balham-Londyn), *Szlaki emigracyjne Hanny Broncel – Szkoła Młodszych Ochotniczek*

Mgr Żaneta Steffek (PUNO Londyn), *Profesor Andrzej Żaki – szwajcarski filar PUNO*

Mgr Izabela Wrona-Meryk (AJD Częstochowa), *Żydowskie szkolnictwo zawodowe w Częstochowie w okresie międzywojennym a problem emigracji*

14:00–15:00 przerwa na lunch

15:00–16:00

(Sala Lubrańskiego, Coll. Minus)

Ewa Cichocka, Magda Pannert (Studio Dokumentacji Podróżniczej egc), *Polak tu był – Sycylia śladami polskich artystów*

D. 16:00– 18:30

(Sala Lubrańskiego, Coll. Minus)

Prof. dr hab. Beata Urbanowicz i dr hab. Julia Dziwoki (AJD Częstochowa), *Związki Polski z Krymem*

Prof. dr hab. Tomasz Ciesielski (UO Opole), *Początki diaspor w Odessie i innych ośrodkach miejskich Kraju Noworosyjskiego*

Dr Małgorzata Sliż (AP Słupsk), *Rola polskich dziewiętnastowiecznych emigrantów politycznych w hodowli koni czystej krwi arabskiej*

Doc. dr Dmytro Hertsiuk (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. I. Franki Lwów), *Edukacyjna i naukowa działalność ukraińskiej emigracji w Polsce w okresie międzywojennym*

Dr Krzysztof Żęgota (UWM), *Polski ślad na rosyjskiej ziemi. O diasporze w Obwodzie Kaliningradzkim Federacji Rosyjskiej*

Dr Wojciech Marciniak (UŁ Łódź), *Związek Patriotów Polskich w Kraju Krasnojarskim (1943–1946)*

E. 16:00–18:30

(Sala Senatu, Coll. Minus)

Mgr Wiktoria Antonczyk (UW Warszawa), *Środowisko muzyczno-artystyczne w organizacjach Polonii petersburskiej (1884–1917);*

Dr Patrycja Spytek (UW Warszawa), *Losy inteligencji Polskiej w Sankt Petersburgu (wiek XX i XXI)*

Dr Krzysztof Fedorowicz (UAM Poznań), *Henryk Hryniewski i jego zasługi dla rozwoju kultury gruzińskiej*

Mgr Karolina Baraniak (UWr Wrocław), *„Potomkowie” Ignacego Domeyki. Polonia w Chile*

Dr Mirosław Łopot (AJD Częstochowa), *Żydowskie szkolnictwo handlowe we Lwowie w okresie międzywojennym a problem wychodźstwa*

Dr hab. Anita Magowska (UM Poznań), *Kariery Polaków w Petersburgu w latach 1864–1917*

19:00

(Restauracja „Pod Pretekstem” – kolacja, ul. Św. Marcin 80/82)

21 listopada 2014

G. 9:00–11:30

(Sala Lubrańskiego, Coll. Minus)

Dr Antoni Maziarz (UO Opole), *Środowisko polskich uchodźców w Pradze okresu Wielkiej Wojny (1914–1918) w świetle kroniki o. Klemensa Dąbrowskiego*

Prof. dr hab. Kazimierz Rędziński (AJD Częstochowa), *Polacy na uchodźstwie wojennym w Austrii i Czechach w latach 1914–1918*

Prof. dr hab. Jolanta Chwastyk-Kowalczyk (UJK Kielce), *Polacy w Indiach – lata 1942–1948*

Dr hab. Julia Dziwoki (AJD Częstochowa), *70 lat pobytu Dzieci z Patahua w Nowej Zelandii*

Dr hab. Jarosław Rabiński (KUL JPII Lublin), *Rząd RP na uchodźctwie wobec Polonii amerykańskiej w latach 1939-1940*

Mgr Magdalena Domińczyk (UJK Kielce), *Wybrane zdarzenia kulturalne na szlaku 2. Korpusu Polskiego*

Mgr Ewa Włoch (UKSW Warszawa), *Od bohaterstwa do prozy życia. Powojenne losy żołnierzy 2. Korpusu Polskiego*

Dr Iwona H. Pugacewicz (UW Warszawa), *Szkoła polska na Batignolles (1842–1874) na tle kultury francuskiej w świetle osiągnięć jej wychowanków*

H. 9:00–11:30

(Sala Senatu, Coll. Minus)

Dr Janusz Czechowski (AP Słupsk), *Polacy w Danii w okresie międzywojennym – wymiar emigracji, kierunki aktywności i związki z Krajem*

Prof. dr hab. Arnold Kłonczyński (UG Gdańsk), *Polska emigracja solidarnościowa w Szwecji wobec starej i nowej Ojczyzny*

Dr Joanna Leska-Ślęzak (UG Gdańsk), *Młoda emigracja Polaków do Holandii*

Dr hab. Henryka Ilgiewicz (Instytut Badań Kultury Litwy Wilno), *Powstanie i działalność Stowarzyszenia Naukowców Polaków Litwy (1989–2014)*

Mgr Marzena Zielenkiewicz (AP Słupsk), *Emigracja Polaków z województwa gdańskiego do RFN w latach 1956–1959*

Mgr Jarosław Kisiel (AWF Poznań), *Meandry losu. Emigracja polskich chodźarzy*

I. 9:00–11:30

(Sala 118, Coll. Historicum)

Dr Jerzy Kuzicki (URz Rzeszów), *Duchowni – uczestnicy powstania listopadowego w tzw. wielkich zakładach (dépôts) we Francji w latach 1831–1833*

Dr Agnieszka Szczepaniak-Kroll (PAN Poznań), *Dawna i współczesna rola polskiego duszpasterstwa w środowisku Polaków w Berlinie*

Mgr Maria Engler (AP Słupsk), *Rola polskiego duszpasterstwa w Hamburgu w zachowaniu tożsamości narodowej Polonii*

Prof. dr hab. Dominik Kubicki (UAM Poznań), *Powstanie i funkcjonowanie duszpasterstwa środowiska polskich robotników w Budapeszcie w początkach XX stulecia*

Dr Zdzisław Głębocki (UwB Białystok), *Cud na ulicy Hoosac. Obrona polskich parafii rzymsko-katolickich w diecezji Springfield Massachusetts, USA*

Mgr Weronika Kiszenia (UAM Poznań), *Kościół katolicki w Irkucku jako czynnik wewnętrznej integracji polskich zesłańców: historia i działalność*

11:30–12:00 przerwa na kawę

J. 12:00–14:00

(Sala Lubrańskiego, Coll. Minus)

Dr Anna Chudzińska-Parkosadze (UAM Poznań), *Polski ślad w historii malarstwa gruzińskiego*

Magdalena Turkowska (Stow. Pracownia Etnograficzna im. M. Dynowskiego), *Migracja serc – kobiety wymiar emigracji do Macedonii*

Doc. dr Lubow Skremnskaja (Univ. Kirgizko-Rosyjskij Słowiański, Biszkek, Kirgistan), *Konstruowanie tożsamości polskiej jako sposób na repatriację. (Polacy w Kirgistanie)*

Mgr Tomasz J. Lis (UMK Toruń), *Działalność Kulturowa Polonii bośniackiej w międzywojniu*

Mgr Katarzyna Czapiewska (UAM Poznań), *Przeciw tożsamości dzieciinnialej – wpływ emigracyjnych i ideowych doświadczeń Józefa Czapskiego na kształt rozumienia polskości*

Mgr Marta Zawichrowska (UKW Bydgoszcz), *Młódzież polska w Luksemburgu*

Dr Katarzyna Błaszczuk (URz Rzeszów), *Międzypokoleniowy przekaz tożsamości*

K. 12:00–14:00

(Sala Senatu, Coll. Minus)

Mgr Marcin Gońda (UŁ Łódź), *Promotorzy Polski czy adwokaci małych ojczyzn na Wschodzie? Praktyki transnarodowe polskiej młodzieży z byłego ZSRR*

Dr Tadeusz Milke (SW im. P. Włodkowica Płock), *Diaspora polska na Altaju – wizja Syberii w opinii młodzieży uczestniczącej w wizycie studyjnej w Kraju Altajskim*

Mgr Katarzyna Zalas (AJD Częstochowa), *Szkoły powszechne dla dzieci żydowskich w Częstochowie w okresie międzywojennym jako element przygotowania do emigracji*

Mgr Robert Mieczkowski (UKSW Warszawa), *Koncepcje przyszłości międzynarodowej w polskiej prasie emigracyjnej*

Prof. dr hab. Marek Szczerbiński, dr Krzysztof Wasilewski (WiMBP w Gorzowie), *Polonia i polska emigracja w pamięci historycznej Polaków*

Organizator konferencji: Instytut Wschodni, Wydział Historyczny UAM

przy współpracy: Instytutu Bibliotekoznawstwa i Dziennikarstwa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Polskiego Uniwersytetu na Obczyźnie w Londynie, Polskiego Towarzystwa Naukowego w Londynie, Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Zb. Herberta w Gorzowie Wielkopolskim, Centrum Wspierania Inicjatyw Międzynarodowych, Stowarzyszenia Naukowego „Polska w Świecie”.